

Finanční výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Finanční gramotnost je jedna z klíčových kompetencí člověka, tj. znalosti, dovednosti a hodnotové postoje, které by měl člověk mít, aby se uplatnil v současné společnosti. Cílem je vybudovat u žáka základy finanční gramotnosti, aby se v praktickém životě lépe orientoval ve finančních produktech a službách a tím efektivněji nakládal se svými finančními prostředky a byl schopen přijímat odpovědná rozhodnutí na finančním trhu.

FG zahrnuje tři složky – peněžní gramotnost, cenovou gramotnost a rozpočtovou gramotnost.

Žáci si osvojují znalosti, dovednosti a hodnotové postoje tak, aby finančně zabezpečili sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupovali na trhu finančních produktů a služeb. Orientovali se v problematice peněz a cen, byli schopni odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, správu finančních aktiv i finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně. Předmět navazuje na výuku Občanské výchovy, Informační a výpočetní techniky a Matematiky. (viz vzdělávací obsah předmětu). Výběr témat předmětu je zaměřen na poznatky dlouhodobější platnosti, aby z dosažených vědomostí a dovedností mohli žáci vycházet při své praktické činnosti a aby se správně orientovali v měnících se podmínkách a životních situacích.

Cílem výuky je, aby si žáci osvojili znalosti, dovednosti a hodnotové postoje tak, aby:

- pochopili hospodaření domácnosti
- orientovali se v problematice peněz a cen
- aktivně vystupovali na trhu finančních produktů a služeb
- dokázali vymežit domácí rozpočet a dovedli posoudit skladbu majetku a závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Budou využívány následující metody a formy práce: vyučování je založeno na aktivních činnostech, neboť se pracuje s konkrétními příklady z reálné praxe, které je doplněno výkladem. Využívá se práce s PC – vyhledávání aktuálních informací prostřednictvím Internetu a jejich aplikace při řešení úloh, při zpracování informací se využívá MS Excel, při vytváření prezentací MS Powerpoint, řízená diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí z běžného života, samostatná, popřípadě skupinová práce, konzultace s rodiči, využívání hry Finanční svoboda.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- v řadě činností žák vyhledává informace na internetu, třídí je, zpracovává je v tabulkách a grafech a vyvozuje z nich závěry
- na konci jednotlivých částí si žák zopakuje klíčové poznatky a zhodnotí své znalosti a dovednosti

Kompetence k řešení problémů

- ve vhodných případech je žák veden k použití příslušného matematického postupu, na základě něhož je možné zvolit správné rozhodnutí
- žák se učí obhájit svůj způsob řešení daného problému v konfrontaci s názory ostatních žáků

Kompetence komunikativní

- žák je veden k tomu, aby představil výsledky své práce nebo práce své skupiny formou prezentace pro zbytek třídy
- žák je nucen pracovat s různými druhy textů – pracovní listy, odborné texty, texty v médiích, analyzovat je, vyhledávat v nich podstatné informace
- kriticky přistupovat k mediálními informacím, vyjádřit svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí,

Kompetence sociální a personální

- činnosti jsou většinou vedeny formou debaty celé třídy, v některých případech formou práce ve skupinách
- žák je stále motivován k tomu, aby se zapojoval do diskuse
- žák je opakovaně vyzýván ke spolupráci a diskuzi s rodiči

Kompetence občanské

- žák se seznamuje s právy a povinnostmi člověka a nutností je dodržovat.
- žák je veden k správnému uplatňování získaných znalostí v běžném životě.

Kompetence pracovní

- žák je veden k efektivnímu organizování vlastní práce.

Průřezová téma

Mediální výchova:

Osobnost a sociální výchova:

Výchova demokratického člověka:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Finanční výchova 9. ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (OV) na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (OV) uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu (OV) na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (OV) rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané (OV) rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti (OV) 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porovná různé formy vlastnictví uvede jednotlivé příklady objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostních a bezhotovostních placení uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení posoudí výhody založení účtu na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<ul style="list-style-type: none"> Peníze <ul style="list-style-type: none"> vlastnictví hotovostní placení bezhotovostní placení nakládání s penězi tvorba ceny inflace 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova demokratického občana:</p> <ul style="list-style-type: none"> Občan, občanská společnost a stát <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti-a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi (OV) 	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti • uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje • zváží nezbytnost jednotlivých výdajů • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu • vymezí majetek a závazky domácnosti • popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi • posoudí rizika při hospodaření s penězi • vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodaření domácnosti <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje - majetek a závazky domácnosti - základní práva spotřebitelů 	<p>Výchova demokratického občana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občan, občanská společnost a stát <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretace vztahu mediálního sdělení a reality • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (OV) 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá z různých zdrojů aktuální úrokové sazby nejčastěji využívaných produktů • provede jejich srovnání • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • vypočítá úroky vybraných finančních produktů • dokáže pracovat s finančními kalkulačkami • uvede a porovná nejčastější způsoby nakládání s volnými prostředky • vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných peněžních prostředků • uvede a porovná nejčastější způsoby krytí schodku • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní jeho volbu • posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vymezí smluvní vztah u půjček • posoudí výhody a nevýhody finančního leasingu a úvěru • navrhne nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na potřeby rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční produkty <ul style="list-style-type: none"> - stanovení úrokových sazeb - výpočet úroků - bankovní a jiné poplatky - bankovní vklady - stavební spoření - penzijní připojištění - půjčka - účelové úvěry občanům - neúčelové úvěry občanům - splátkový prodej - leasing - pojištění 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova demokratického občana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občan, občanská společnost a stát <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretace vztahu mediálního sdělení a reality • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý finanční plán domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční plánování <ul style="list-style-type: none"> - finanční plán 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopností poznávání • Seberegulace a sebeorganizace

			<ul style="list-style-type: none">• Řešení problémů a rozhodovací dovednosti• Hodnoty, postoje, praktická etika
--	--	--	--

Základní škola,
I. Sekaniny1804